

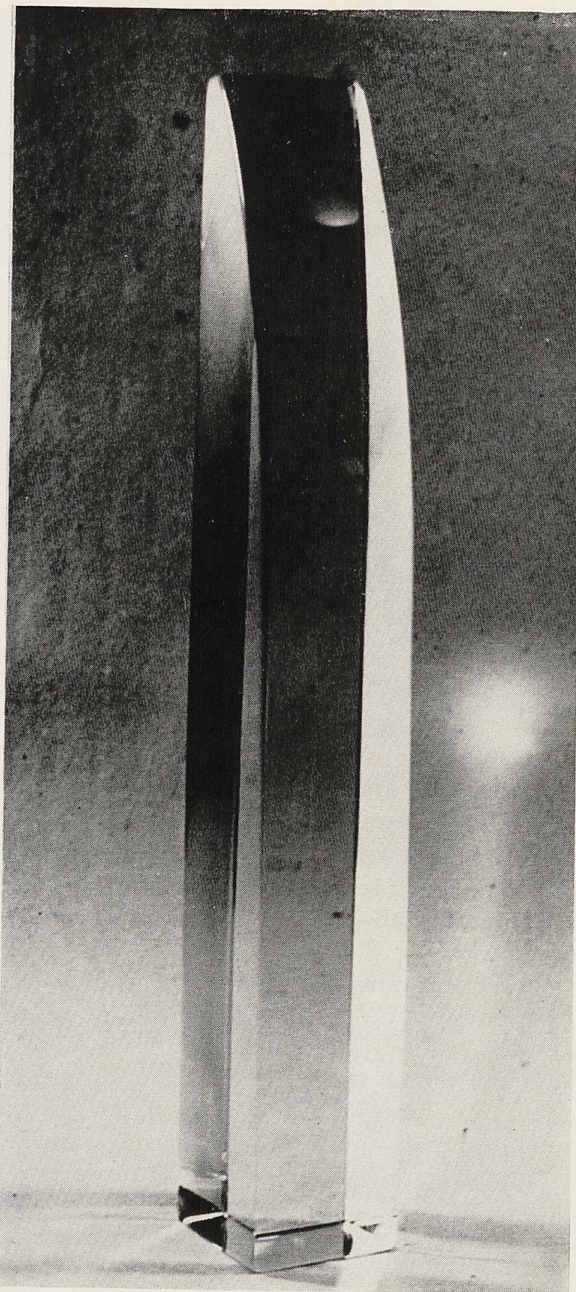
losť ako výraz jednoty myšlienkovvej, výrobnjej a funkčnej.

Fúkané tenkostenné práce sa objavujú v šesťdesiatych rokoch i v tvorbe Jaroslava Tarabu. V prvých rokoch sa zameriava, podobne ako Hološko, najmä na problém dekoratívne účinnej vázy. Volí prostý, nezdobený tvar, zvýraznený len diskretným, lomeným farebným tónom skloviny. Sleduje predovšetkým nenápadnosť vázy, podporujúcu jej funkciu spoluvytvárať harmonický celok s kvetom. Tarabove vázy s vložkou, ktoré navrhol roku 1962, vychádzajú zo zostavy základných geometrických útvarov (gule, valca), zameranej na netradičné a zároveň funkčné usporiadanie kvetov.

Popri tvorivom zameraní, ktoré uplatňuje najmä čistotu hladkého skleneného povrchu a precíznosť tvaru, vzniká súčasne v tvorbe obidvoch autorov druhá skupina dekoratívnych sklenených diel — práce ryté a leptané. K vázam a pohárom pridružujú sa dekoratívne tanierne ako ideálny podklad na rytinu plošného kompozičného rozvrhu.

V dekoratívne zušľachťovaných sklenených tanieroch Karol Hološko uplatnil svoj kresliarsky a maliarsky talent, počas rokov štúdia (Escuela de bellas artes, Buenos Aires 1939—1943) vybrusovaný tvorbou v oblasti kresby, figurálnej maľby a grafiky. V dekoratívnom skle, zušľachťovanom rytinou, neváhal uplatniť prínosy plošnej kubistickej kompozície. Rytecké práce tohto typu majú tiež najväčšie úskalía. Návrh dekoru, vychádzajúci zo zákonitostí plošného rozvrhu, bolo podstatné uviesť do súladu s tvarovou koncepciou. Problémom bolo vyjadrenie organickej súvislosti medzi geometrizujúcim dekorom a oblinami tvaru. Výsledok nebol vždy prínosný. Ilustráciou je pohár, rytý diamantom, z roku 1965, kde dekor pôsobí ako pridaný, cudzorodý element. Efekt priehľadnosti a brilancie, ktorý je obetovaný plochám šrafúry, nie je dost' vyvážený súhrou tvaru a dekoru.

V tomto zmysle sú výtvarne harmonickejšie staršie práce, napr. upomienková váza k 40. výročiu vzniku KSČ z roku 1961, z číreho skla, kde okrem predošlej šrafúry použil autor lister a punktovanie diamantom. Tvarová strohosť valca je vyvážená ústredným figurálnym motívom.

Eva Dolejšiová, *Upomienkový predmet „Exempla“* sodno-draselné sklo, v 50 cm, 1972. Fotografia F. Valenta

Dekor je definovaný voči okoliu listrom, ponechávajúcim sklu priehľadnosť; punktovanie diamantom dáva obrysu svetelnú žiarivosť. (Väzba ku konkrétnej udalosti je zdôraznená číslicou.)